

POSVET: SODNO IZVEDENSTVO V PRIMERIH NASILJA V DRUŽINI IN SPOLNE ZLORABE OTROK

Posvet spolne zlorabe

Uvod

Včasih je dobro mučne dogodke prespati, da se vtisi posedejo in čustva umirijo. Včasih pa to ni dobro. Danes je tak dan, da ne velja čakati. Mogoče zaradi tega rezultat ne bo najboljši, bo pa vsekakor pristen. Preveč sem jezen, da bi lahko šel mirno spat, dokler ne zapišem vtisov današnjega dne. Pomagali nista niti dve uri pridušanja ob dveh kavah po samem posvetu, še vedno mi stavki odzvanjajo v mislih. Dame in gospodje, danes smo dobili nov dokaz, da smo glede sodnega izvedenstvo v Sloveniji približno 30 let za naprednim svetom. Capljamo v svoji samozadostnosti in se prepričujemo, da je vse v redu. In seveda, v duhu naše nadutosti, nikakor ne napredujemo. Takšna misel bi spodsekala močnejšega od mene.

Res svetli trenutki

Ni bilo vse slabo. Sploh ne! Kolegice iz Društva SOS so naredile pretresljiv video zapis izpovedi žrtev slovenskega sistema izvedencev, ki je vsekakor prvi take vrste v Sloveniji in bo kmalu dosegljiv na medmrežju. Žaljivo vedenje strokovnjakov, izpostavljanje žrtev spolne zlorabe storilcem, izkušnje ponovne zlorabe, tokrat institucionalne. Kriminalist, ki meni, da je izpoved izmišljena in izvedenka, ki vabi na skupni razgovor oškodovanega otroka in storilca. Nazadnje izvedenka zahteva, da otroka pred očetom ponovita, kaj jima je delal. Temu rečemo mučenje. In to mučenje je izvajala s strani države potrjena strokovnjakinja klinične psihologije. Odmevalo je iz zvočnikov in pretreslo. Za trenutek ali dva. Predsednica Društva Maja Plaz je nadaljevala z branjem transkripcij prikritih posnetkov slovenske izvedenke, ki lahko še vedno opravlja svoje »poslanstvo«. Otroka je silila v odgovore, grozila, ga čustveno manipulirala ... otroka, oškodovanca spolne zlorabe. V veliki dvorani Pravne fakultete se nas zbralo prav gotovo 300 in čisto vsak je lahko slišal dejstva, ki so stara manj kot leto dni. To se je zgodilo leta 2015, v Sloveniji. O tem je v svojem uvodniku pred časom pisala Nika Vistoropski. In Maja je med drugim omenila, da na društvu srečujejo prekopirana besedila v izvedeniških mnenjih, torej copy/paste mnenja! Mislite, da je kdo od odgovornih trznil? Ne.

Pretresena je bila samo publika.

Zakaj so to res svetli trenutki? Ker so si kolegice upale pred vsemi na dan z odkrito besedo o nevestnem, neprofesionalnem delu nekoga. Ker jih ni bilo strah.

In kaj se je zgodilo? Danes nič in tudi drugače – nič. Izvedenka še vedno opravlja svoje delo. Lajamo kot stekli psi in karavana cepeta teh 30 let za drugimi.

Kdo so ti drugi? Vrhunske svetovne strokovnjake imamo samo 140 kilometrov stran. V Zagrebu deluje Poliklinika za zaščito djece grada Zagreba in njihova ravnateljica dr. Gordana Buljan Flander nam je danes prikazala resnično delovanje visoko profesionalnega izvedenca za ta občutljiva področja. Povedala, pokazala posnetke, razlagala ... Opozorila je na nujnost specifičnega izobraževanja za forenzično delo in kopico izkušenj. 35 takšnih strokovnjakov, Hrvatov, dela na dosegu roke! Ali bomo karkoli od »child friendly« pristopa uporabili? Snemanje izpovedi žrtev, način forenzičnega intervjuja? Dvomim. Žal. Njen nastop je bil seveda vrhunec današnjega dogajanja, strokovno in človeško. Dinamičen. Sodoben. Nihče ni komentiral tega, da smo samo uro prej slišali, kako je slovenska izvedenka silila v otroka z vprašanji: »a si res vohal očijevega lulčka, a si? A si se lagal, a ne?« ... Komentar ni potreben.

Res ne vidite prepada med nami in naprednim svetom?

Svetli trenutki

Sodna izvedenka dr. Maja Rus Makovec je nadvse korektno predstavila svoj vidik izvedenstva in predstavila trdne strokovne temelje, iz katerih izhaja ona sama. Opozorila je na najbolj pogoste napake slabega dela izvedencev in usmerjala svoje predavanje na norme: »kaj mora izvedenec znati«. Mehko je omenila, da ta standard seveda ne velja za vse v Sloveniji, ker se ga ne držijo. Ker niso dovolj usposobljeni. Kdo je tisti, ki pušča šalabajzarje, da odločajo o otrocih? Tega odgovora nismo slišali.

Tudi sodnica Nadja Marolt je svoje področje orisala strokovno in celostno. Omenila preiskovalno načelo in načelo neposrednosti, ki sta med drugim lahko vodili sposobnega sodnika, ki si upa soditi in upa spraševati. Mimogrede je omenila, da je cena izvedeniškega mnenja trenutno v Sloveniji že 1.600 EUR. Nekje drugje smo slišali, da lahko traja samo 15 minut. Khm! Pa dvakrat smo slišali, da so lahko skopirana, kjer so pomešana imena in priimki prejšnjih mnenj, saj je brezskrbni razmnoževalec mnenj pač pozabil vsaj spremeniti osebne podatke, da bi veljali. Tudi v tej točki ni nihče trznil.

Vaje iz neumnosti

Poznate Petrovo načelo? Poiščite na internetu. Namreč imeli smo čast, da sta se nam predstavila tudi dva uslužbenca, ki opravljata javno službo po Petrovem načelu, saj sta rezultat negativne selekcije. Po absurdni igri usode, ki seveda to ni, sta oba prihajala točno iz Ministrstva za pravosodje, ki je odgovorno za področje izvedenstva.

Torej, zdaj razumete kontekst? Do tega trenutka smo slišali že nekaj zaskrbljujočih dejstev o delovanju slovenskih izvedencev in potem ... slišimo Gorana Šulerja, ki nam je spregovoril o tem, da lahko zdaj izvedenci spremembo svojega naslova sporočijo tudi po elektronski pošti in da morajo v petih letih posredovati pet potrdil o svojem usposabljanju? Prosim? Prosim! Halo! Govorimo o nevestnem delu, mogoče celo sumu kaznivih dejanj slovenskih izvedencev, ta človek je vse to slišal, vendar je kot zvest pravosodni birokrat bebljal svoje stavke dalje. Hrvaška gostja govori o zahtevnem izobraževanju za izvedenca, Šuler omenja, da je treba poslati pet (5) potrdil v petih letih! In seveda, da ne pozabite na spremembo naslova, če se selite. Po elektronski pošti.

Šuler je šel še korak dlje. Povedal nam je, da dobi cel kup pritožb nad delom izvedencev, ki šikanirajo uboge izvedence! Čakajte, čakajte ... Najprej je ponosno sporočil, da ni nihče od izvedencev opravljal posebnega preizkusa znanja za časa njegovega dvoletnega ždenja na ministrstvu, baje tudi prej ne, potem pa vehementno trdi, da so pritožbe pač šikana! Seveda nam tega ni pojasnil, kako to ve, da so pritožbe namenjene zgolj krnjenju imena presvetlih izvedencev! Nič o tem, kaj se dogaja z izvedenko z začetka te pripovedi ... je tisto tudi šikana Šuler?

Iz istega ministrstva je prišla Sabina Klaneček, ki nam je povedala, da obstaja v Sloveniji cel kup varnih sob, ki bi LAHKO služile za forenzične intervjuje in nam potem pokaže te sobe, ki so opremljene točno tako, kot je dr. Buljan Flandrova pokazala, da ne smejo biti opremljene! Z mnogo igračami, ki otroku zgolj odkrenejo pozornost. Birokratka Sabina je celo najprej ponosno trdila, da so te sobe opremljene točno tako kot je gostja predlagala, se potem zmedla in rekla, da takrat igrače skrijejo v omare? Veste, to je za nivo 1.c razreda na osnovni šoli.

Razumete, kaj se dogaja? Mi ne delamo sprememb v smeri resnične izboljšave gnilega sistema. Ne, mi se igramo. Nekaj ljudi opremlja otroške igralne sobice po svojem okusu z veliko medvedki, čeprav stroka to za forenzične namene strogo odsvetuje. Samo ...mi stroke ne poznamo, Mi delamo po svoje! Mi smo najbolj pametni na svetu. In potrdila imamo, da smo usposobljeni.

V Sloveniji nihče ne nadzira dela sodnih izvedencev. Tisti, ki bi to lahko počeli, štejejo potrdila in nastavljajo plišaste igrače. Mi smo sramota.

Napuh slovenskega birokrata

Po energičnem in visoko strokovnem nastopu gostje iz Hrvaške bi človek pričakoval, da se bo posvet razživel, saj je bil čas za »panelno diskusijo«, ki pa je bila samo izgovor za serijo povsem omladnih kratkih predavanj zbranih in skoraj nič možnosti za debato s publiko. In točno govor sodne izvedenke Hribarjeve je bil pika na i. Gospa ima očitno močen spomin na socialistične čase, njen govor je bil spomin na železna sedemdeseta leta, slišali smo oris njenega dela, zaspano in dolgovezno. Povsem odtujeno od vsega, kar je bilo rečeno čez dan. Slovenski izvedenci večinoma živijo v svojem svetu. V svetu, kjer vabijo stranke na en površen pogovor, spišejo izvid in mnenje ter poberejo denar. To je to!

Ne drži povsem, da je bilo v sklepnem delu vse slabo! Tina Vukan je, že drugič, opozorila na copy/paste izvedeniška mnenja. Nihče ni rekel BU. Tožilka Barbara Jenkole Žigante je nanizala

veliko energičnih predlogov, Majda Mramor je želela pustiti prostor za odprto debato, vendar je bilo že prepozno. Duh kreativnosti je bil ubit. Ljudje so tako ali tako množično odhajali, utrujeni od neskončnih besed brez pomena.

Trk dveh svetov

Na teh posvetih, ki pogosto izzvenijo sami sebi namen, imam pogosto občutek, da prihajamo iz dveh planetov. Nevladni sektor skuša porivati voz naprej, predlagati, opozarjati ... Vladna stran zavira in miri, da je vse v redu in da vedo, kaj delajo. Ta dva planeta se ne slišita. Besede letijo mimo.

Zato nismo dosegli ničesar. In tako tudi ne bomo. Najbolj noro je bilo, da je bilo kar nekaj ljudi zadovoljnih, sploh na vladni strani. »Kako dober posvet!« Žal ne slišijo lastnega cinizma za temi izjavami.

Slovenija potrebuje povsem nov sistem izvedenstva. Potrebuje ostre reze in tistega rezalca, ki si upa. Tukaj si zdaj želim, da ta zapis prebere vsaj minister Klemenčič. Potreben bo strokovni pogum in boj proti trdnemu lobiju mnogih psihologov in psihiatrov, ki se bodo za svoje privilegije pripravljani tudi griziti. Na tej poti je nujno podpreti redke slovenske strokovnjake med izvedenci, ki se borijo proti nestrokovnim kolegom. Goran, to bo treba narediti!

Temen zaključek

Nič nisem komentiral tam. Nima smisla. Imejte svoje posvete. Slovenija se koplje v kloaki neznanja, klientelizma in seveda denarnega pohlepa. Za tako ceno dobimo takšen odnos in tudi včasih takšne zmazke. In s tem lepo živimo dalje. Ker smo dežela dvoličnežev.

Slovenija je bila že kaznovana na Evropskem sodišču za človekove pravice zaradi sistematičnega mučenja človeka s strani uradnih organov. Se zavedate teže tega? Obstaja samo še eno hujše dejanje države in to je genocid. Obsodba Slovenije je bila izrečena leta 2015. Očitno bo morala biti Slovenija večkrat kaznovana in izpostavljena na sramotilnem stebru Evrope kot sistematična kršiteljica osnovnih človekovih pravic.

Ko bo Slovenija začela plačevati milijonske zneske zaradi sistematičnega mučenja svojih državljanov preko zanič izvedencev, se bo politika zganila. Prej ne. Upam, da začnejo kmalu padati še bolj debele sodbe proti Sloveniji. Saj to že veste, da v Strasbourgu redno izgubljam, kajne?